

(22)

Solutio. conhibenda est lingua ne loquatur letitia utile
lia scurrilia vel dolosa verba sic etiam visus
ne videat vana. Et suo modo sensus ceteri sunt
custodiendi pricipue etiam crapula et ebrietas
fugienda: ioci et ludi vitandis ut hec faci-
lius fieri possit studendum: est ut dicit beatus
grego. ut semper anima in suo poteretur rigore
seruatur ne postea cum fura cogitatio dissol-
uat ne vana leticia mente subrebat: et lucrum
copunctionis anima per incuriam fluxe cogi-
tationis perdat.

iiiij. Utrum statim post missae celebrationem sit co-
medendum vel bibendum.

Solutio. De iure non debet fieri. An in canone: tribus de co-
se. di. ii. 82. Si mane dominica portio editur usque
ad sextam ieiunat ministri quod eam sumperunt.
Et si tertia vel quarta hora acceperunt ieiunum
velque ad vesperas. Sed de consuetudine hec ius
non seruatur propter reuerentiam tantum tanti sacra-
menti dignum est ut cibo et potu abstineantur
nec debite gratiarum actiones sint reddite et
ita etiam interea species sacramentis veris
militer existimentur corrupte.

Capitulum. vi. de dubiis

Arti. i.

Dubius.

occurritibus circa materiam ad consecrandum
aptam videlicet panem et vini. vi. continet art. Re-
soluenda sex dubia quae incident circa panem consecra-
endum sive hostiam antequam consecratur.
Quis et qualis debet esse panis ut consecrat:
et ex eo confici possit corpus christi debet esse
triticena aqua naturali confessus et assimus
id est non fermentatus.

Cap^m

ii **Quid agendū si sacerdos percipiat et panē nō esse triticem vel alia aqua q̄z naturali confectionum aut fermentatum.**

Solutio. **I** si aliquid istorū percipiāt ante inceptionem canonī panē illum remoueat et aptū apponat **A**t sine alicui^r repetitione pcedat si post inceptionem canonis et adte verba cōsecrationis remoueat ut supra et canonē reincipiat hoc videtur tūti et conuenientius si post verba consecrationis panis: et siue ante siue post consecrationem sanguinisante tñ sumptionem panis remoueat ille panis et recipiatur apt^r at qz consecretur ut supra q̄ panis vero supra quas prolatā sunt verba consecrationis reverteretur et sumatur a celebrante post sumptionē sanguinis rel a ministrante si post sumptionē illi^r panis et ante sumptionē sanguinis recipiatur de nouo panis aptus et secreta supra at qz sumat non obstante q̄ ieuniu^r sit solutum per sumptionem panis non consecrati qz percepti defectione huius sacramētis maioris est pōderis q̄z perceptū q̄ hoc sacramentum a ieunto sumatur si post sumptionem sanguinis reposatur nou^r panis apt^r ut supra et nouum vinum et cū repetitione canonis fiat noua consecratio vtriusq; at qz sumptio ne sacramentum maneat imperfectum si xō panis aptus et debitus haberi nō posset ante consecrationem deseratur misa incepta.

iii **Quid agendū si pāis apposit^r percipiat eē corrupt^r Quia panis corruptus d^r q̄ substātiā et speciem panis perdidit vel ex putrefactione vel vetustate vel alio hmōi q̄ percipi potest cū cō**

- 34
(23)
- Dubium.** **Septimū**
tinuinat̄ solus t̄r sapor odor color alia q̄ ac
cidētia mutata sunt ideo nō est panis neq̄ cō-
secrabilis. Si ergo percipiatur aliquo modo
rū circa p̄cedēs dubit̄ expressorum agat etiāz
eo modo quo ibidem dictum est.
litij. **Quid** agendū n̄i panis nō fuerit appositus
vel post appositionē ablatus et non p̄cipiat̄
donec veniatur ad verba consecrationis.
Apponatur in illis aptus repetatur canon ⁊
fiat consecratio illius.
Quid agendū si panis sit disposit⁹ ad corru-
ptionē sicut notari p̄t ex aliquali mutatione
saporis vel odoris vel si h̄eat fozamē vel fra-
cturā aut ablata si aliqua particula vel nō sit
rotundus ut moris est: vel habeat aliquā macu-
lam aut alium defectum consumilem.
Solutio. Si aliquis istorū casū occurrit et p̄cipiat̄
ante cōsecrationē ppter reuerentia sacramē-
ti remoueat̄ panis ille ⁊ apponat̄ ali⁹ apt⁹
si aut̄ alias haberi non possit ⁊ cedat̄ nichilo-
min⁹ in misa ⁊ perficiat̄ nisi defect⁹ in pane
a deo notabilis fuerit q̄ graue scādalū astan-
tiū timendū sit si p̄cedat̄ si x̄o post cōsecratio-
nem p̄cipiat̄ talis defectus aut in ipsa cōse-
cratione ⁊ cedatur ⁊ perficiatur officium.
Dubium Verum in aliquo casu sacerdos possit licite le-
gere vel cantare missam ⁊ nō cōsecrare panes
sive consicerre corpus ch̄risti.
Solu. In nullo casu licet. grauius enim peccat p̄f-
byter criminosus qui se celebrare simulat̄ et
non celebrat̄ si celebraret̄. Proorsus ita q̄
falsa remedia sunt ab ieiōnda que sunt ver-
periculis grauiorā.

Arti. II.

Cplm.

Sol.

Dubi.

III.

Solu.

III.

Solv.

Resolutio. viii. dubia q̄ occurunt circa panē consecratum sive corpus xp̄i ante sumptionē.

Qut sacerdos cōsecrās panē teneatur sumere quotiens sacerdos consecrat tenetur sumere Non semper tenetur. Si enim sacerdos consecrat plures hostias p̄ viatico si firmoz reseruādas vel alijs p̄ tunc dispensandas nō tenetur nisi vna sumere. si etiā aliquis sub misa incideret in infirmitatē vbi imineret piculū mortis nō habere f alia hostia cōsecrata debet sacerdos illā quam ipē sumptur erat totā diuidere et pte infirmo dare. Si etiā post sumptōneā san guinis et ablutionis reperi retur aliqua nota bilis perticula hostie cōsecrata vel tota hostia consecrata reseruari debet et non pro tunc summi ut infra tangetur.

Quid agēdū si deprehēdatur aliisque particule super corporali: palla: vel patena: que de hostia cōsecrata sint resolute.

Diligenter recolligantur et sumātur cum hostia sumēda vel sanguine atē sumptionē ablutionis
Quid agēdū si propter frigorū aut aliam causā accidentalem hostia vel pars eius ceciderit in calicem de manu sacerdotis.

Si tota hostia iciderit nichil terandum est s̄ obseruat̄ ceteris obseruādis sumatur simul cum sanguine. Si vero p̄s aliqua in manu remanserit fracturā illa et pars una mutata ē calicem et procedatur ulterius more conueto
Quid agēdū si ceciderit hostia cōsecrata vel p̄sei sup frā vel lapidē vel pānū vel aliō p̄sile

Solu

septimū

Statim reuerēter leuenur et repohatur illa vñ
cecidit: perquiratur q̄ diliganter si aliquę par-
ticule de hostia resolute ibi remanserit que cō-
similiter leuent. Deinde loc⁹ vbi hostia iacuit
radatur et abrasa condurātur cinesq; in sacra-
tio reponant. Et si locus non possit cōuenienter
statim radi cīrī signetur et cooperiatur ne pe-
dibus tāgatur. Donec cōmodora possit. Si ae-
ro sup pānuꝝ vestē aut aliud huiusmodi cecide
rit diligēter excutiatur ps illa vbi iacuit sup
co. porale vel patenā poterit in super lauari et
aqua lotionis in piscinā mittit. Et vbi occurre-
ret casus q̄ sacerdos nō posset cōuenienter vel
finē graui scādalo leuare revel si eccl piculū ī mo-
ra vt timeretur q̄ aīal brutum aut quer sume-
ret vel pedib⁹ cōculcaretur vel aliud huiusmo-
di tūc deberet reuerenter leuari a ministrāti-
vel alio etiam laico si non assit aliis sacerdoo-
et porrigi ad manū celebrantis.

Quid agendum si sacerdos casu aliter tangat
hostiā cū naso mēto barba ueste vel alio hmōi
Si noeabiliter tengerit ita vt verissimiliter
meri possit q̄ aliqua pīcula mīma hostie ibi
dem māserit adheres statim post sūptionē ho-
stie vel ante si cōmode fieri possit fricetur cum
extremitate patene sup corpore illa pars nisi
mēti vel illius q̄ facta fuit hostia. Deinde excu-
tiatur corporale sup patenā et si aliquid vbi ap-
pareat de hostia sumatur vel mittatur ī calicē
et sumatur cū sanguine et nichil omniꝝ p⁹ ablu-
tionē digitor⁹ discrete lauetur vel humectet cū
digito eadē ps rei conacte et abstergat cū pā

vt.

Solu:

35
(24)

Capl. m.

nicula absterrit quocumque abstergi solet si cuius
veste aut alio co*mili* tetterit excusia p*ro*pter ille-

vii.

la sup*er* paten*a* vel corporale et agat ut supra.

Solu.

Quid agendum si hostia co*secrata* p*re*dicta vel ali-

viii.

quo alio non fuerit amota de altari et amissa.

Solu.

Fiac diligentissima perquisitio ad inueniendum
hostiam q*uo*d iuuenta fuerit reuerenter responda-

Solu.

tur et procedatur in missa: si vero inueniri non pos-

Arti. iij.

sit accepitur noua hostia: reincipiat casu et non
secreta: deinde procedatur modo consuetudo.

Quid agendum si cum sumendum est sacramentum

Solu.

corpus christi miraculose appareat sub specie

carnis

vel pueri et aliquid alia non conuenientia

ti humanae refectionis.

D

In tali casu non est sumendum nec propter hoc sa-

cerdos

cessit trahere gressor*p*cepti quo mandu-

r

tur et sacerdos co*secratis* sumere debeat conse-

cratus:

q*uo*d miraculose fuit legibus non subdunq*ue*

R

esolu*c*ts vii. dubia circa panem consecratuz

sive

corpus xpi post sumptionem occurritia.

S

Quid agendum sit si in sumptu*e*sanguisrema-

Solutio.

neat pars hodie in fundo calicis.

D

Canendum est ne infundatur vino ut cuius illi su-

matur:

q*uo*d si cum vino sumeretur ex quo vino

etius

descenderet in stomachuz et perueniret

d

descensum illius*p*artis hostie tunc iam solutu*e*c*et*

se

lunum et ita sacerdos ieiuniis sumeret.

D

Bis in hoc casu fieri non debet cum aliud et facile re-

mediu*m*

medio haberi possit hoc videlicet ut dito*c*o*secratio*

d

ducatur illa pars ad labium calicis et in-

de

sumatur postea digitus fugaf*z* ablatur*z*

vino et illud etiam sumatur.

septimū.

ii **Quid agehdū si post sumptionem sanguinis
reperiuntur aliquæ particule, siue reliquæ reso-
lute de hostia?**

36

(25)

Solutio. **Si certū sit q̄ resolute de hostia consecrata' z
reperiantur ante sumpti onē ablutionis statī
sumantur. Si post sumptionē ablutionis reperi-
ent' z sit aliqua ita magna q̄ possit absq; pe-
riculo tractari z reseruari tūc reserueret v̄ q̄ ad
proximā celebrationē in qua cū hostia sumatur
nisi graue scandalū timeatur euenire ex refer-
uatione. Si aut̄ oēs sint a deo parue q̄ absq;
periculo tractari z reseruari nō possint tūc sumā-
tur: nō obstante q̄ pūs sumpta s̄i ablutio q̄ pūs
diu sacerdos est in actu pfectiōis sacramēti
et recollectionis reliquiārū quicqd sit dī, fieri
mor' z incontinenti nullo actu cōttario / inter
medio id est quasi simul sumeret oīa aīq; cen-
seas nō teiun'. Abi etiā salutū eēt teiuniū nō
obstaret: q̄ pceptū de pfectiōe sacramēti ma-
i' vt sup̄ paruit. Lautū tñ videſ ut aī ablutio
nē reliquie diligenter pquirant' z recolligent'
atq; sumātur. Si vero dubium sit vtrum reli-
quie iste resolute sint de hostia cōsecrata vñ nō
cōsecrata agatur vt dictū est cū hac tñ gñali in
tentione accōditione: si sint consecratae.**

iii **Quid agendum si post sumptionē sanguinis
reperiatur aliqua hostia integra?**

Solutio. **Si certū sit q̄ sit cōsecrata z reperiāt aī sum-
ptionē ablutiōis: statim sumi pōt vel rekuari.
Sic etiā agendū est si supmanserit aliqua ho-
stia de eis quibus alij cōmunicauerunt.**

Si post sumptionem ablutionis inuenias res-

D. i.

Capitulum

Dubium sequetur pro viatico vel in sequenti celebratiōe sumatur. Si vero dubium sit an sit consecrata agatur eodem modo: cū hac tamen conditio ne si sit consecrata.

Solutio. Quid agendum si quis post sumptionem corporis christi statim patiatur vomitum.

Reuerenter recolli gāt sp̄es panis si discerni possūt: et reponātur ē sacrario vel sumatur ob aliquo si saltē adsit alijs ad sumendū dī pos̄it" ab s̄q; nauseare ea in quib; suēte fuerit species cōburant & cineres in sacrario recōdātur. Quid agendum si q̄s post sumptionē ex instrumentate statim emitat pena secessum quod sumpsit. Recolligantur species et hat si, ut in casu p̄cedentis dubij.

Solutio. Quid agendum si hostia cōsecrata et reseruata reperiatur putrefacta vel aliunde corrupta.

Reuerenter tractet & in sequenti missē celebra-

Solutio. tione sumatur post sumptionem sanguinis.

Dubium Quid agendum si hostia consecrata comesta fuerit mure vel alio bruto.

Solutio. Si alal illud statim apprehēdi possit aperiat corpus eius et diligenter q̄quirat tā in ore q̄ in testinī si alijs species inueniri possint q̄s inueniatur recolligātur et recondant in sacrario. Corpus vero animalis comburatur et cineres similiter recordantur.

Arti. iiiij. Resoluens. xiiij. dubia circa vinū priusq; con-

secretur incidentia.

Quod et quale debeat esse vīnum; ut sit aptā

ad consecrandū.

Septimis

37
(26)
A qua vinata seu
aqua suffusa sup
aceruos vuarum
post vinum expres
sum quia non est vi
nus agresso id est
succo de vua i ma
teria expresso.

Solutio. Debet esse vini vitis de
vua exp̄ssu et ideo potest
no hoc sacramētū cōfisci in

Dubium

Acto.
Malo grauatorz
Cino cesarorum:
quia non est vini

Titis adhuc in
vua contentio qz non est exp̄ssum de vua vnde
magis habet rōnez comedibilis qz potabilis
Quid agendū si loco vini fuerit aqua vel ali⁹
liquor positus em in calicem.

Solutio. Si sacerdos hoc percipiat ante consecrationē
panis et vinum habere nō n̄ posuit missam de
serat imperfectam.

Si aut̄ vini habere possit effondat priore: li
quoē et invonat vinum cū aqua pcedat qz vltre
rius nichil repetendo: si vero percipiat post con
secrationē panis et afi cōsecrationē calicis: vi
niū nō possit h̄c pcedat nichilontim' corp⁹ xp̄i
sumēdo ab qz sanguine et missā terminādo sed
si possit h̄c vini effundat liquorē et sparet ca
licē. vt supra pcedat qz ad psecrationē calicis
Iniciando ibi simili modo nichil repetēs de
pri⁹ lectis si aut̄ percipiat hoc post psecrationēz
calicē et an sūptionē at qz diuisionē hostie. et
effundat illud liquorē i aliō vas q postea ppfrē
uerētiā p̄bōz psecratiois sup ipfuz prolatoz

D.ū

Capl.

mittat i piscinā: iponat q̄ vinū aq̄ mixtū i ca
lcez quo facto accedat ad p̄secrationē s̄aguis
reicipiendo ibi **H**imilimō: et deīn pcedat more
p̄uetudo: vbi verovinū hēri nō polz sumendū
est corp⁹ absq̄ sanguine: vt in casu pcedēti. **E**t
ita etiā i seqntib⁹ agēdū est si vinū h̄i possit
s̄h ostia sit diuisa r̄ ps missa i calicē tūc caute
trahat illā gtē r̄ reponat sup patenā r̄ liquorē
effudat i aliud vas quē postea sumat p̄ ablu
tōne vel i sacrario recōdat ppter reverentiā
hostie p̄secreta iposite i ip̄z **D**eīn iponat vinū
cū aqua r̄ recipiat vbi pri⁹ pcedendo ad p̄se
crationē s̄aguis: et q̄ illa pshostie q̄ extracta
de calice nō p̄t bñ tractari ppter humectatio
nē iō ca piat aliā gtē hostie nō humectatam r̄
cū verbis ac signis p̄uetis mittat i calicē pte
vero humectatā sumat cū alia pte no hume
ctata: et pcedet r̄teri⁹ more solito s̄ vero hdi
etū liquorē recipiat post suptionē corporis ante
tñ suptionē r̄ gustationē isti⁹ liquoris idebiti
tūc sicut pri⁹ extrahat gtē hostie missā in cali
ce et reponat s̄f patenā: et faciat cū liquore vt
pri⁹ **I**mponat q̄ viuū cū aqua r̄ p̄secret s̄agui
nē reicipiendo vt supra. **E**t vbi facienda sūt si
gna sup calicē cū hostia anteō dīr etiā cū dīr
Pax dñi. r̄c. faciat signa illa absq̄ hostia su
calicē: i cefis pcedat more solito tandem suat p
tē hostis humectatā r̄ postea s̄anguinē r̄ missā
pfciat vtr p̄uetū ē s̄h si liquorē illū sumē cepit
et adh̄re i ore teneat vel pti⁹ deglitterit dūmō
pshostie i calice remāserit emittat discrete ex
ore i aliō vas extrahat pte hostie agat cū liq
ue r̄ cefis vt i casu pcedāti: si aut̄ ēt pte hostie

38
(27)

septimum

In os suscepit nō tñ trāglutierit discrete &
caute totū emittat & ore in calice deinde extra
hat pte hostie vñ particulas ei? si in pticulas
resoluta fuerit & faciat in ceteris vt supra si ve
ro partē hostie cū liquore sumpserit tuncti
gue scandalū timeat apponēda et alia hostia
cōsecranda & calix cū vino & aq̄ pparād? & re
cipiēdū ē a canone & vtrū qz psecerādū atq; su
medū dū sī graue scādalū tieat ex appōne
noue hostie tū solū pparat calix cū vino & aqr
scipiat ab illo loco. Simili mō & pcludat euz
istis x̄bis hec quotiē cū qz feceritis i mei me
morā facietis statim lāguis sic psecerat sūa
nec obstat i isti casib? solutio ieunij qz pceptū
de perfectiōe sacramēti mai? est qz pceptū de
ieunio vt s. dictū ē In oib? ee dictis casib? cū
cautela & discretiōe agēdū ē vt qz tū fieri potē
rit scandalā eviteſ. Unū ne qz hostia ne qz calix
iterato eleuari vñ si pri? facta fuerit eleuatio
Dubi. iii Quid agēdū si ipositiū si e vinū corruptū qz vi
Solutio. nū corruptū spēm vinū atq; substantiā amisit
sicut mutatio accidentiū demonstrat ideo non
est consecrabile. Cum ergo percipitur esse cor
ruptum aliquo morum expresso:um in pcedē
ti dubio agatur vt ibidem expositum est.

iii

Quid agēdū si vinū nō sit ipositiū calici neq;
aliquis aliis liquor sed dimissus sit vacuis.
Ecce pcpititur imponēdū est vinū aqua mix
tum & vltterius pcedendū si aut vinū haberi
nō possit & fuerit ante consecrationem panis
unc missa deserata īperfecta si vero psecre
tio panis facta sit procedatur i missā v circa
secundum dubium huius articuli tactum est

D ij

Capitulum

quid agendū si vinum sit di possum ad corru
ptōez nū corruptū vt si asuecat si sit pēduluz
āt fetidū vel inmundū āt aliū p̄similis habēs
Solutio. defectū si p̄cipiat ante consecrationē calicis
remoueat et appōat vīnus aptū si haberī pos
sit si āt haberī nō possit vel si p̄cipiat p̄ cōse
crationem procedatur et perficiatur officium

Dubi. vi. Utz in musto posset consci hoc sacramentum

Solutio. Pōt p̄fici s̄z nō d̄z: si nō sit defecatū vel purifi
catum nūl necessitas cogat: q̄ cogente posset

etiam exprimi de vīna in calicem.

vii Utrum cōsacrādo posset r̄ue itegre permī
Solutio. scri: hoc fieri nō d̄z. qm̄ p̄hibitū est vt habeat
de co. di. q̄. dicimus. Neq; permisceri debet

nūl ex r̄ue pressum in calicem.

viii Utrum cōsaci posset hoc sacramētū innectare
sue vīno condito aut species aromaticas co
Solutio. lato q̄diu natura species vīni manere pōt. cō
saci non tū debet fieri nisi in casu necessitatis.

ix Utrum possit cōsaci in vīno puro ab iō cōmitio
ne aque. Pōt sed nō debz. Utz si sacerdos aū
cōsacratiō deph̄ edat aquā nō eſe cōmixtā

x Utrum possit cōsaci in vīno p̄mis̄cenda est. Aqua debet eē
statim cōmis̄cere debet. Querit qualis debet

Solutio. eē aqua in vīno p̄mis̄cenda est. Aqua debet eē
naturalis sue elementarie et pura.

xi. Utrum possit aqua vīno commis̄cari.

Solutio. Tam modica d̄z imponi vt vīnum in sua na
tura et specie possit permanere si enī a natura
sua mutareſ nō posset cōsaci. Unde vīna gutta
aq̄ q̄stūcū q̄ parua dūmodo debito tpe fue
rit ſp̄oſta vt poſit fierit mixto ſufficit et h̄ci
pue ſi vīnū ſit debile. Utrum ſufficiat q̄ aqua
uerit admixta vīno ad h̄uc exiſtente in dolio

39

(22)

septimum.

Solutio. Non sufficit. quod ei p'mortio illa sacramentalis sit fieri non dum annos mysteria inchoentur vel fiat at p'gatio ad i'choadum et tardius immunitate oblatione ut possit fieri transmutatio aque in vino. Utrumque quis licet possit non consecrare vinum facta consecratione panis.

Solutio. Non potest licet p'fecta enim debet esse sacramenta p'p'sautem hoc sacramentum sub specie panis et vini. Utinam ut in vino quis offerri consecrari et sumi debet. Quid agendum si sacerdos apprehendat vienum esse coagulatum in calice cujus vult consecrare

Solutio. Sacerdos curam adhibere debet ut resoluta est vel p' applicationem pr'unam ut p'pani calefactio vel manu' calefactio ut p'ifusionem vini calefactio recipiat ratione actu'le potest si tamen non resolueret nichilominus possit perfici quod p'coagulationem hafta vini non est corrupta hoc tamen caueri debet tamen fieri p' articulo.

Dubi. i. Resolutus octo dubia q' circa vino consecratum sive sanguinem Christi an sumptionem occuruntur. Quid agendum si sacerdos per consecrationem resolut vel deprehendat aquam non fuisse admixtavito utrumque rite adhuc debeat admiscere.

Solutio. Nullo modo aqua vino consecrato admisceatur: quod sequitur: corruptio sacramenti ad minus in aliquo parte quam caueri debet si fieri possit, procedat sine admixtione aquae. Admixtio enim non est de necessitate consecrationis sed consecratio.

Dubi. ii. Articulus sacerdos si teneat sumere sanguinem? Quotiescumque consecrat tenet sumere nisi irreme diabile impedimentum supueniat: si tamen alius sacerdos non celebras p'munigatio sumat corpus Christi talis non debet sumere sanguinem sed vino non consecrare.

D. iii

Capitulum

eratum post sumptionem corporis.

iii

Solutio.

Quid agendum si sacerdos ex qua cum quodcumque cibis posset sumere vinum: et ita est ne quis sanguineus sumatur? **Si** sacerdos sciat ut probabiliter timeat valeat quod non possit abs quodcumque nausea et picu. vomit? ut alio incovenienti tamen vini sumere potius ad consecrationem necessariu. est nam dominus celebrare. **Et** si misericordia icerperit et nodum preseverauerit corporis icerptaz deserat si autem post consecrationem corporis et anunctionem sanguinis sentiat vel timeat se non posse sumere sanum sanguinem propter nauseam ex inspectione vel odore vini preseverandi ut alio modo accidet non dominus preseverare sanguinem: sed dominus procedere sicut in illo caluvbi per consecrationem panis calix deprehendit vacuus vel liquore non preseverabili parat? et non per vinum debitum habet ad preseverandum potius tactus est super articulo quarto in solutione. **nam** dubium. si homo consecrationem sanguinis recipue circa tempus sumptios ei hoc sentiat ut timeat tutus? est quod non sumat: sed reverenter atque diligenter reuertere se ad primam celebrationem: in qua post sanguinem sumere consecratum et sumptum sumat illum.

iii

Solutio.

Reservatus quid agendum si cum summis dicitur sanguinis species vini sit congelata? **Hic** resolutio aliquo modo ratiociniorum super circa dubium. xliij. articuli i. titulus. hoc tamen obviato quod nullo modo infundatur vinum calefactum: eadem ratio qua non dominus amiseri aqua vino preseveravit circa primum dubium huius articuli dictum est. **Quid** agendum si musca vel aranea aut aliud huiusmodi ceciderit in sanguinem.

Solutio.

Vialibus caute domini capitur diligentie lavari et co-

40
(29)

septimum

buri et ablutio cum cineribus in sacrariis mitti
Et si absque horrore et periculo sumi possit sa-
guis sumatur more consueto. Si autem propter hor-
rorum vel periculorum, vel morem vomit sumi non
possit tunc de effundi in aliud vas ad hoc aptum
et cum reliquo refuari. Nihil enim abominabile
sumi de occasione huius sacramentorum: et tunc ne sa-
cramentum maneat imperfectum de aliis vini ac que mixtum
in calice ponitur ultra predicti secundum quod aucto-
circa. ut dubium articuli. utrum expressum est secundum quod aucto-
vel post inceptionem corporis ad hoc deprehendit
Quid agendum sit sacerdos ante sumptionem san-
guinis deprehendat venenum esse immissum
Mullo modo sumere nec alteri dare: ne calix
te vertatur in morte, sed de infundere in aliud vas
aptum et ultra predicti secundum quod aucto-
dubium expressum
Quid agendum sit sanguis effundat per negligenciam
debet ex toto sanguine in parte aliquod stillauerit de calice.
Suocibusque sanguinis ceteri et extra calicem statim
et reuereticie recolligantur discretior modo quo fieri
poterit et in calice refundantur. Et autem recolligi
nullatenus possit cito lambatur vel sorbeatur at su-
mat per sacerdotem ne rite defunctorum ibibat res
super quam cecidit. nec obstat si nondum sumpsit
corpus Christi: quia necessitas hic ut sanguis sumatur
ante corpus. **A**bi vero sacerdos non potest hoc tam
celeriter sacere rite ubi de hoc graue scandalum
timerebat si ipse faceret tunc poterit de misericordia
ad missam, saltem sit dispositus ad minima per veram
coitionem et propositum predictum et hoc facere et
incipere si celebrabatur in signo regni Christi id iubetur
si ministras non fuit dispositus poterit et de hoc
alius dispositus facere etiam si sit iusl necessitate

Capit

ad hoc cogēte. **N**elīcē ei id facē q̄q̄ enormis
irreuerētia fieret sacro v̄tputa q̄ canis vel a-
liud animal incipiat läbere v̄l de sup̄ migē aut
q̄ pedib⁹ p̄culceū āt alia hmōi irreuerētia ab
holabilis p̄figat: si p̄terea sanguis ceciderit i
frā v̄l sup̄tabulā aut aliō hmōi p̄tectionē eo
rū q̄ iā dicta sūt radicē loc⁹ quē tetigit: qd̄ eb
ratū fuerit p̄burat⁹ et cinis iātra altare v̄l sacra
rū recōdat: si aut̄ linnhū altar⁹ vñū v̄l p̄ate
tigerit fiat post sup̄radicē trinā lotio illi v̄l
illor⁹ cū aq̄ munda calice sup̄po sto vt illū aq̄
ablutiōis recipiāf̄ q̄ postea sumāz a celebrāte
v̄l mīstrāte si aut̄ pḡ nauſeā sumi nō possit re
condat iuxta altare v̄l mittat i v̄l cinā. **H**ic ēt
agēdū ē sup̄ vestē p̄scrātā si sanguis cecidit
v̄l illā tetige it si do vestē nō p̄scrātā tetige
rit p̄trūta ablutionē factā rescidat illa p̄ve
stis i altari v̄l i sac̄trio cū reliq̄s reponat v̄l
p̄burat⁹ si sacerdoti hoc maḡ expediē videat
et cineres recōdat v̄l s̄. **L**utū ēt ēt̄ vestē illa si
assumat i vñū poēszyl vestis p̄scrāda ex ea
fiat v̄l recōdat āt p̄burat⁹ v̄l s̄. si lī mō agēdū
v̄l si sanguis tetigerit capillos v̄l barbā saēdo
tis. **F**ieda ēt̄ ei abutio v̄l s̄. et abrario capilloz
v̄l barber postea p̄bstio v̄l s̄. si aut̄ tetigerit
caput v̄l facie aut̄ aliā p̄tē corpis nudā sufficit
q̄ diligēt⁹ et discrete lauet⁹ et fiat de ablutiōe
vt s̄. **Q**uid agēdū si sanguis ex toto effundat
Solutio. Itē q̄ nihil penit⁹ maneat i calice qd̄ sūi pos
sit. **S**i v̄l effuso aliqd̄ recolligi possit v̄l läbi āt
sorberti aut̄ suggi agēdū ēvt i solutiōe p̄cedēt;
dubij tactū ē. **S**i aut̄ nullū istoz fieri possit ne
sacram maneat īmpfectū p̄parād⁹ ē calix v̄l no

Pu. viii.

Solutio.

41
(30)

septimum

us cum vino et aqua et ulteri pcededisti sicut in
casu q calix post cōsecrationē corporis vacu⁹
dēphenditur vel incepto liquore preparatus:
vt superius articul. iij. circa resolutiones se-
cundi et quarti dubiorū in expressum est.

Arti. i. **E**st oluēs. vi. dubia q circa sanguinē post ei⁹
sumptionē occurrit. qd agēdū sit si sacerdos post

sumptionē sanguis dēphendat aliquā gutta
adherere in orificio calicis vel exteri⁹ spede at

Solutio. alia pte calicis. **S**i cert⁹ sit q gutta sit psecre-
ta: qz vicz scit se p pparationē calicis diligē-
ter se absterrisse calicē tam exteri⁹ qz etiā ite-
rius ab illo loco vbi stat vinū infusum tūc dō
sumere illā guttā an sumptionē ablutionis.

Si aut̄ sit dubia an sit psecrata sūat sub hae
gnalia intentione et conditiō si sit psecrata.

Si x̄o cert⁹ sit q nō sit cōsecrata sumat cū ab-
lutiōvel postea abstergat si exteri⁹ adhereat.

Quō hēri possit p babilis certitudo in taliv⁹
alij casib⁹ si milib⁹ parebit ex ea sequēti ar-

1. circa re solutionē. xiiii. dubi⁹. et sequentium

Quid agēdū si post sumptionē sanguis dēp-
hēdat sacerdos aliquā gutta vel liqzē speciei

vini adherere casule vel manidulo at alteri
huiusmodi. **S**i certus sit de cōsecratione isti⁹

gutte vel liquoris labat vel sugget et pcedat
vt superti⁹ in solutione septimi dubi⁹ arti. pce

dētis dictum est. **S**i dubitet faciat hoc sub cō
ditione: vt circa precedens dubium dictū est.

Si certus sit q non sit consecratus ille liq: ve
lla gutta tunc nō est dubitandum de tali.

Atr̄ statī p sumptionē sanguis dēat fieri ablu-

Dubi. iii tio dīgitoy sug calicē ex q et adhuc ē calice re

Capitm.

maneat aliquipse vini ut puta humor quodā sive
hūditas sub qua sanguis cōmetur tales spe-

cies si vinū super infundat corrupte et sic ibi

desinet ecce sanguis xpi quod igitur agedur vt sūi possit

Solutio. absque corruptiōe. **L**rica hoc sacramētū dicitur pos-
sibilibus agendū est quod detēti pro maiori reuer-
tia temporati sacramētales quenāctinō est aut possibi-
le ut species sacramētales circa huis sacramēti
celebrationē diu manere possit icorrupte ino-
ncē est ut cito corruptat. **L**ū el post sūptionem
in stōachū descedit non diu plistere pront icorru-
pte non solū sup subsequētē debite ablutionis
sūptionē: sed pro primixtionē habet. **I** stomacho
et ieiunio preeruntū. **S**ic ēt in descensu ad sto-
machū si sit in pua aut modica extitare corrū-
putur pro admixtionē habuoris saliuaris. **E**t pari-
tōne etiā in ore preser*ti* conpre descēsū sanguis ad
huc remaneat in lingua et ore hūditas sacramē-
tal is quod humor saliuaris quod maior est corruptit
Ab extra quoque hoc idē quod quod necessario protin-
git non si post cautā etiā sanguis sūptionē non
fiat abstersio vel ablutio calicis nichilominus
hūditas in calice remanet pro exalatioem sive
circūstātē ac res corrupte et desinet ibi esse san-
guis. **I**dem etiā contingit circa exteriorē sup-
ficiem calieis in ea parte quod applicatur fuit infe-
rius labiū sacerdotis. **C**ertū ei est quod labio illo
humectato hūditate sacramentali etiā dicta
pars calicis tacta humectatur sic ita quod caueri
non potest quod species ille sacramētales corru-
panus et desinet ibi esse sacramētum abicienda
et igitur penitentia omnis scrupulositys vbi ineuitabi-
lis occurrit necessitas cōuenientiori temporū et
descētiori ut diximus quod dū est. **E**t vbi occurrit

42
(31)
Septimū.

difficultas sēp accipēdū est illis q̄ min⁹ h̄de
piculo. Nō aut̄ videt mod⁹ cōueniēs q̄ cū līn
gua exti⁹ v̄l īferri lāba r̄ita h̄uiditas illas u
mas v̄l absbergas p̄cipue ppter scādalū astan
tiū: neq; faciliter hoc posset fieri quo ad h̄ui⁹
ditatēq; adheret fūdo calicis: sic et nō pueniēs
mod⁹ vt cū dīgito h̄uiditas illa abster gafop⁹
em̄ dīgitū postea abluere vel surgere v̄trosq;
mō sp̄es corrūperent v̄t nō possent puenire ad
stomachū cū hoc etiā posset occurrere piculuz
si videlz h̄uiditas sacramentalis substraret iter
vngue v̄ cutē dīgiti vbi neq; ablui neq; exugi
faciliter posset v̄ hoc etiā possēt astates atten
dia ri⁹ v̄ scādalizari ppter m̄ltiplicē īmissionē
dīgiti i calicē v̄ alia h̄mōi Cōueniēti ergo hoc
mō agēdū videt sacerdos cū diligētia v̄ cau
tela sit p̄sio sumat sanguinē de calice v̄ nichil
āpli⁹ qđq; labia extrahi possit in eo remaneat
eleuando sursū v̄ erigēdo pedē ei⁹ v̄ declinā
do p̄cauū ip̄i⁹ x̄sus faciē vel inter labia sumē
doz sic tenēdo donec a fūdo calicis tota h̄uidi
tas q̄ defluere possit defluat ad labium calicis
diligēter tū cauedo ne a liqd decidat v̄ tñsūat
p̄ attractiōez et cū āhelitu v̄ postq; diligēt no
tauerit q̄nihil āpli⁹ deflere possit abluat̄ mo
calicē ne aliqd de sanguine adherēs remaneat
leo: v̄ p̄ ūptionē illi⁹ ablutioēs abluat dīgi
tos sup̄ calicem vt sic v̄ h̄uiditas calicis v̄ sp̄es
pāis si aliqd illa īdīgit remāserit totalrab
luat̄ deinde sūat: nō sit at̄ nimis pe⁹ ī vino cīr
ca ablutioēs h̄ uidat̄ v̄ os v̄ labia q̄ sp̄e
bus sacralib⁹ sint h̄ uectata sufficiēt ablui pos
sit v̄t̄ et p̄ labia sic abluata possit ablui exige

Capl'm

rior p's calic' sp̄eb' fac̄ lib' p's hñefacta val
de aut cauēdū ē ne sacerdos sit nimis pluris i
dicto mō agēdi vt nō generet tediū astāribus
ne sit ēt i mō agēdi singulari p'morēr p'suetudi
nē dioecesis v'l religionis suet astātes nō scan
dalizent de sua singularitate v'l d' alijssa c'doti
b' q' illā singularitatē nō obseruāt suspicātes

Du. iii.

eos errare Quid agendū si sacerdos p'suptio
nē feci i corporis vel sanguis v'rgeatur sputo v'l
Solutio. tuſſiaſ ſcratiorē v'n ſuptione ablutiōis nullo
mō expuēdū ē v'l tuſſieđū aut ex c'reādū ne ſic
sp̄es ſacrales per p'sequēs ſacim eñciā ſed
ſputū vel q'b v'rgeat ad tuſſi aut ex ſcratiorē
retineat vel trāſglutiat Si aut ex nimia violē
tia hoc fieri nō poſſet expuaf v'l exutiaſ v'l ex
eref in aliq'd vas aptū vel in calicē ſi aliō ha
beri nō poſſit vel in pāniculū mūdum v'poſtea
maria illa ſi nō appēat ali q' ſp̄es ſacrales iea
cōburatur v'cineres reponat in ſacratio Neri
tū ſi ſacerdos aīn incepionē miſe p'setiat ſials
qua tali paſſione violēter moleſtari tuti' v'cta
celebrationē abſtineat ſi xō poſt ſumptionem
debitē abſutionis q' et oſ; labia ſint etiā ſuffi
cienter abſuta v'rgeat aliquo predictor ſquis
nō ſit ampli' p'ſculū tñ ppter reuerentia mu
tore ſacra mēti bonū eſt vt abſtineat q'tur p'c
quou' q' glū potū vel cibū ſum' perit ſi tñ ni
mis v'rgeat ſeciat hmōi ſupfluuitates adaliquē
locū vbi nō cōculceſ pedib' vel h'cat ſecū pāni
Quid agēdū ſi poſt ſum' (culū in quē mittat
ptionē ſanguis patiaſ ſacerdos vomitū v'l ex
Solutio. l'ermiteſ emittat p' ſeſeſum Sufficiēter p'z
dictis ſi em' ibi nō poſſit id q'b ſupſerit app'hē

octaua

di sp̄s s̄ac̄m̄etalis p̄ais ex q̄ sp̄s vini iā gm̄
xte sūt alij h̄uorib⁹ vt neq̄ possit discerni q̄r
foras corrupcioe voluēda ē illa materia ihu

pa v̄l p̄anor ⁊ p̄burēda ⁊ cineres refuādi vt̄s
Dubium. Quid agēdū si sacerdos post sūptionē sanguis

dephēdat venenū aut alal venenosum fuisse i
calice et illud se sup̄fisse an. s. liceat ea remouē

Solutio. Si p̄ vomitū possit se liberari ⁊ p̄kti si medic⁹
p̄ulat l̄ ei euomere hoc tñ caute fieri d̄z l̄ alia
qd̄ ras m̄ndā et si aliq̄ sp̄s sacramētales ibi
ap̄tareāt recolligent iin sacrario resextetur
reliq̄ do matia ⁊ buras ⁊ cineres sim̄r refuēt

Capitulum. viii. dedubis

q̄ circa debita formā p̄secratiōis isti⁹ sacra
menti occurruūt duos cōplectentes articulos.

Arti. i. Re soluens. xvi dubia circa formāconsecratio
nis panis occurrentia.

i Que s̄t sufficiēs debita forma p̄secratiōis p̄ais

Solutio. Forma est ista. Hoc est enim corpus meum.

ii Ut̄rū hec cōiunctio em̄ s̄t v̄ substantia forme
⁊ de necessitate etiam proferenda.

Solutio. Nō est de substantia forme neḡ v̄ necessitate
consecrationis sacramenti nō tñdebet sciēter
omitti alioquin grauitate peccaret.

Dubium vt̄r sace r̄dos si omissis oib⁹ alij q̄ i missa d̄i
ci solē dicēt solū p̄dicta x̄ba si panē apti⁹ p̄se

Solutio. Si ea diceret sub itētō p̄secrādi tūc caret.

p̄secraret l̄ grauitate peccaret faciēs p̄riū ⁊ p̄ or
diationē eccl̄ie vñ i nullo casu hoc faciēdū est.

iii Ut̄rum sacerdos consecraret si predicta ver
a bav̄l aliqua eo:uz mutaret q̄tum ad ydioma
preferendo: scilicet in alio ydiome.

43

(32)